



ΚΥΡΙΑΚΗ

ΣΥΝΤΟΜΟΝ ΚΗΡΥΓΜΑ



«Ἐγενόμην ἐν Πνεύματι ἐν τῇ Κυριακῇ ἡμέρᾳ καὶ ἤκουσα φωνὴν ὀπίσω μου μεγάλην ὡς σάλπιγγος» (Ἄπ. 1,10)

Περίοδος Δ' - Ἔτος ΚΘ'
Φλώρινα - ἀριθμ. φύλλου 1784

Κυριακὴ Ε' Λουκᾶ (Λουκ. 16,19-31)
4 Νοεμβρίου 2012

Συντάκτης (†) ἐπίσκοπος
Αὐγουστῖνος Ν. Καντιώτης

Ἄν εἶμαστε παιδιά του, γιατί δὲν τοῦ μοιάζουμε;

«Πάτερ Ἀβραάμ...» (Λουκ. 16,24,27,30)

Κάποιος, ἀγαπητοί μου, κινδυνεύει. Βοήθεια! φωνάζει· δὲν τὸν ἀκοῦτε; Μὰ οὔτε ἐγὼ οὔτε σεῖς ἐάν τρέξουμε δὲ θὰ μπορέσουμε νὰ τοῦ προσφέρουμε κάτι. Ὅχι ἐμεῖς, ἀλλὰ κι αὐτοὶ οἱ ἅγιοι ἂν τρέξουν, δὲν θὰ μπορέσουν νὰ τὸν βοηθήσουν. Φωνάζει κ' ἡ φωνὴ του ἔρχεται ἀπὸ πολὺ μακριά, ἀπ' τὸν ἄδη. Τὴν ἀγωνιώδη κραυγὴ του μεταφέρει ὁ «ἀσύρματος», δηλαδὴ τὸ ἱερὸ εὐαγγέλιο ποὺ ἀκούσαμε.

Αὐτὸς ποὺ κινδυνεύει εἶνε ὁ πλούσιος, τὸν ὁποῖο ζωγραφίζει ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς στὴ σημερινή του παραβολή. Παλεύει μὲ τὰ ἄγρια κύματα. Εἶνε στὴν καρδιά τῆς κολάσεως. Μὰ γιατί; τί κακὸ ἔκανε; σκότωσε, μοίχευσε, πόρνευσε; Οὔτε σκότωσε, οὔτε μοίχευσε, οὔτε πόρνευσε. Τότε γιατί τιμωρεῖται; Διότι στὰ μάτια τοῦ Θεοῦ χειρότερο ἀπὸ ἄλλα ἁμαρτήματα –αὐτὸ θέλει σήμερα τὸ εὐαγγέλιο νὰ στιγματίσῃ– εἶνε ἡ ἀσπλαχνία. Ἦταν ἀσπλαχνος. Δὲν ἔκανε ποτέ στὴ ζωὴ του ἔλεος. Γι' αὐτὸ τώρα βρίσκεται στὴν κόλασι.

«Πάτερ...», φωνάζει (Λουκ. 16,24,27,30). Ποιὸν λέει ἔτσι; Τὸν Ἀβραάμ. –Πάτερ, «ἐλέησόν με», λέει, βοήθησέ με· στείλε τὸ Λάζαρο νὰ βρέξῃ τὴν ἄκρη τοῦ δακτύλου του μὲ νερὸ καὶ νὰ μὲ δροσίση, γιατί φλέγομαι. Καὶ τί τοῦ ἀπαντᾷ ὁ Ἀβραάμ; –Ἐσὺ ἐδῶ στὸν κόσμον ἀπήλαυσες ὅλα τ' ἀγαθὰ, ἐνῶ ὁ Λάζαρος δοκίμασε ὅλα τὰ κακά. Ἐπειτα, δὲν ὑπάρχει γέφυρα νὰ ἐνώσῃ κόλασι καὶ παράδεισο, «χάσμα μέγα» χωρίζει τοὺς δυὸ κόσμους. –Σὲ παρακαλῶ τοῦλάχιστον, πάτερ, στείλε τὸ Λάζαρό σου στὸ πατρικὸ μου σπίτι, νὰ εἰδοποιήσῃ τὰ πέντε ἀδέρφια μου ὅτι ὑποφέρω, νὰ λάβουν τὰ μέτρα τους γιὰ νὰ μὴν ἔρθουν κι αὐτοὶ «εἰς τὸν τόπον τοῦτον τῆς βασάνου». –Ἐχουν τὸ Μωϋσῆ καὶ τοὺς προφῆτες, τοῦ λέει ὁ Ἀβραάμ· ἄς τοὺς ἀκούσουν. –Ὅχι, πάτερ Ἀβραάμ, λέει, ἀλλ' ἐάν κάποιος ἀπ' τοὺς νεκροὺς ἀναστηθῇ, τότε θὰ μετανοιώσουν. Κι ὁ Ἀβραάμ ἀπαντᾷ: –«Εἰ Μωϋσέ-

ως καὶ τῶν προφητῶν οὐκ ἀκούουσιν, οὐδὲ ἐάν τις ἐκ νεκρῶν ἀναστῆ πεισθήσονται» (Λουκ. 16,26-31).

Ἄπ' ὅλη τὴν παραβολή, ἀδελφοί μου, θέλω νὰ προσέξουμε τὸ ἐξῆς. Κατ' ἐπανάληψιν, ὄχι μία ἀλλὰ τρεῖς φορές, καλεῖ τὸν Ἀβραάμ καὶ τὸν λέει «πατέρα». Ἀλλὰ ὁ Ἀβραάμ φαίνεται νὰ κλείνῃ τὰ αὐτιά του. Γιατί ἄραγε; Τὸν λέει «πατέρα». Καὶ ἦταν πράγματι, ὄχι ἀπλῶς πατέρας ἀλλὰ πατριάρχης ὁ Ἀβραάμ· ἦταν ἡ ρίζα, ἀπ' ὅπου βγήκε ὅλο τὸ Ἰουδαϊκὸ ἔθνος. Ἐν τούτοις δείχνει δυσαρεστημένος μὲ τὸν πρῶν πλούσιο. Γιατί; Ὅπως ἓνας πατέρας ποὺ ἔχει παιδιά ἄσωτα, τὰ ὁποῖα τὸν ἐκθέτουν στὴν κοινωνία, δὲν θέλει νὰ τὸν λένε πατέρα τους, γιατί ἡ διαγωγή τους ἀμαυρώνει τὸ ὄνομά του, κατὰ παρόμοιο τρόπο καὶ ὁ πατριάρχης στενοχωρεῖται ποὺ ὁ πλούσιος τὸν λέει πατέρα.

Ὁ Ἀβραάμ δὲν ἔζησε ὅπως ὁ ἀσπλαχνος αὐτός· ἔζησε πολὺ διαφορετικά. Ὁ Ἀβραάμ διακρινόνταν κατ' ἐξοχὴν ὄχι μόνο γιὰ τὴ μεγάλη του πίστι στὸ Θεὸ ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν παροικιωδὴ φιλοξενία του· ἐξ οὗ καὶ ἀκοῦμε νὰ λένε γιὰ «ἀβραμιαία» φιλοξενία. Ἦταν ὑπόδειγμα. Σὲ ἐποχὴ ποὺ δὲν ὑπῆρχαν ξενοδοχεῖα κι ὁ ξένος κοιμόταν ἔξω στὰ χωράφια ἢ μέσα στὶς σπηλιές, σὲ τόσο ἀσπλαχνὴ κοινωνία, ὁ Ἀβραάμ ἔδειξε μιὰ ἀγάπη ποὺ ξεπερνοῦσε τὰ μέτρα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης. Ἦκανε τὸ σπίτι του ξενοδοχεῖο, χάνι. Τέτοια διάθεσι εἶχε νὰ φιλοξενῇ, ὥστε ὅπως ὁ κυνηγὸς κυνηγᾷ τὰ θηράματα, ἔτσι αὐτός, κυνηγὸς τῆς ἀγάπης, ἔβγαινε στὰ σταυροδρόμια, νὰ μαζέψῃ τὴ νύχτα κάθε ξένο, ἀδιαφορώντας τίνος καταγωγῆς καὶ ἐθνικότητος ἦταν αὐτός. Τοὺς μάζευε ὅλους καὶ τοὺς περιποιόταν μὲ ἀγάπη. Μιὰ μέρα μάλιστα, λέει ἡ Γραφή (βλ. Γέν. κεφ. 18), φιλοξένησε στὴ σκηνὴ του τρεῖς νέους ποὺ τὸ πρόσωπό τους ἔλαμπε. Οἱ τρεῖς αὐτοὶ δὲν ἦταν ἄνθρωποι· ἦταν ἄγγελοι, ἀπεσταλμένοι τοῦ Θεοῦ, γιὰ ν' ἀναγ-

γείλουν στὸν Ἀβραὰμ ἕνα εὐχάριστο κ' ἕνα δυσάρεστο· ὅτι ἡ γριά σύζυγός του, ἡ Σάρρα, θὰ γεννήσῃ υἱό, κι ὅτι στα Σόδομα καὶ Γόμορρα, τὶς ἀμαρτωλὲς πόλεις, θὰ βρέξῃ φωτιά καὶ θειάφι νὰ τὶς κατακαύσῃ· ὅπως καὶ ἔγινε.

Σπλαχνικός, ἐλεήμων καὶ φιλόξενος ὁ Ἀβραὰμ. Ποιά σχέσι ἔχει μ' αὐτὸν ὁ **ἄσπλαχνος καὶ ἀφιλόξενος πλούσιος**, ποὺ ποτέ δὲν ἄνοιξε τὸ σπίτι του στὸ φτωχὸ καὶ σακάτη Λάζαρο, μὴν τοῦ λερῶσῃ τὰ χαλιὰ καὶ τὰ μάρμαρα; Τὸν εἶχε ἀπ' ἔξω, νὰ τὸν καίῃ ὁ ἥλιος, νὰ τὸν παγῶνῃ τὸ χιόνι. Κ' ἐκεῖνος ὁ ταλαίπωρος ἔκανε ὑπομονὴ ἰώβειο σ' ὅλη αὐτὴ τὴ δοκιμασία, καὶ ζοῦσε σὰν τὸ σπουργίτη περιμένοντας πότε θ' ἀνοίξουν τὰ παράθυρα τοῦ μεγάρου νὰ τινάξουν τὰ τραπεζομάντηλα, γιὰ νὰ μαζέψῃ τὰ ψίχουλα μὲ σαλιωμένο δάχτυλο. Καμμιά σχέσι μεταξὺ τους. Γι' αὐτὸ ἡ λέξι «πάτερ» δὲ συγκινεῖ τὸν Ἀβραὰμ. Σὰ νὰ τοῦ λέῃ· Ἔαν μὲ λὲς πατέρα, ποῦ εἶνε ἡ ὁμοιότης σου μ' ἐμένα;

Στηλιτεύουμε τὴ διαγωγὴ τοῦ πλουσίου, ἀγαπητοί μου, καὶ λέμε ὅτι δικαίως ὁ Ἀβραὰμ ἔκλεισε τ' αὐτιά στὴ φωνὴ του; Ἀλλὰ **μήπως αὐτὰ δὲν ἀρμόζουν καὶ σ' ἐμᾶς**; Γιατί κ' ἐμεῖς τί κάνουμε· ἐρχόμαστε στὴν ἐκκλησία κι ὅπως ἐκεῖνος ὠνόμαζε πατέρα τὸν Ἀβραὰμ καὶ σὰν Ἰουδαῖος καυχόταν πὼς τὸν ἔχει πατέρα (πρβλ. Ματθ. 3,9) καὶ νόμιζε πὼς αὐτὸ θὰ τὸν σώσῃ, ἔτσι κ' ἐμεῖς ὀνομάζουμε «πατέρες» τοὺς ἀγίους· μὲ τὸ «*Δι' εὐχῶν τῶν ἀγίων πατέρων...*» δὲν τελειώνουν οἱ ἀκολουθίες; Ἐσὺ λοιπόν, ποῦ θεωρεῖσαι παιδί τους, ἀνήκεις δηλαδὴ στὴν οἰκογένειά τους, δὲν πρέπει καὶ νὰ τοὺς μοιάζῃς, νὰ ἔχῃς τὰ γνωρίσματά τους; Δὲν ἀρκεῖ μόνο νὰ τοὺς λέμε «πατέρες»· πρέπει καὶ νὰ τοὺς μοιάσουμε, σὰν γνήσια παιδιά τους, στὶς ἀρετές.

Ἄλλ' ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς ἀγίους ἐμεῖς τολμᾶμε ν' ἀνοίγουμε τὸ στόμα καὶ νὰ ὀνομάζουμε «πατέρα» – ποιόν; τὸν ἴδιο τὸ Θεό· «*Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς...*», λέμε (Ματθ. 6,9· θ. Λεϊτ.). **Τί δηλώνουμε μὲ τὸ «Πάτερ ἡμῶν»;** Τὸ πρῶτο ποῦ ἐννοοῦμε εἶνε, ὅτι ὁ Θεὸς σὰν πατέρας ἔχει ἀγάπη σ' ἐμᾶς· κανένας πατέρας δὲν ἀγάπησε τὸ παιδί του ὅπως ὁ Θεὸς ἀγαπάει τὸν ἄνθρωπο. Ἐπειτα· δὲ λέμε «πατέρα μου», ἀλλὰ «*πάτερ ἡμῶν*». Διότι δὲν εἶνε δικός σου μόνο πατέρας, εἶνε πατέρας ὅλων· ὅλα τὰ ἑκατομμύρια τῶν πιστῶν εἶμαστε μιὰ οἰκογένεια ποῦ ἔχει πατέρα τὸ Θεό. Τὸ «*πάτερ*» λοιπὸν δείχνει τὴν ἀγάπη, τὸ «*ἡμῶν*» δείχνει ὅτι εἶνε πατέρας ὅλων ὅσοι πιστεύουν στὸ Χριστό. Καὶ τὸ «*ἐν τοῖς οὐρανοῖς*» τί δείχνει; γιατί λέει «*ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς*»; Μήπως δὲν εἶνε κ' ἐδῶ

στὴ γῆ; Παντοῦ εἶνε. Ἐάν ὁ ἀέρας εἰσδύῃ παντοῦ, πολὺ περισσότερο ὁ Θεὸς εἶνε πανταχοῦ παρών. Γιατί λοιπὸν λέει «*ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς*»; Τὸ λέει, γιὰ νὰ μὴν εἶμαστε σὰν τὰ στρείδια κολλημένοι ἐδῶ στὸν κόσμο, ἀλλὰ νὰ ἔχουμε τὸ νοῦ μας ψηλά· πλαστήκαμε γιὰ τὰ μεγάλα καὶ ὑψηλά, «*Ἄνω σχῶμεν τὰς καρδίας*» (θ. Λεϊτ.).

Ἄφοῦ λοιπὸν τολμᾶμε καὶ λέμε τὸ Θεὸ «*πατέρα*», πρέπει νὰ ἔχουμε μέσα μας μιὰ σταλαγματιὰ τοῦλάχιστον ἀπὸ τὰ γνωρίσματά του· πρὸ παντὸς **νὰ ἔχουμε τὴν ἀγάπη**. Λέει ὁ ἱερός Χρυσόστομος, ποῦ ἐρμηνεύει τὸ «*Πάτερ ἡμῶν*»· Τολμᾶς καὶ λὲς τὸ Θεὸ «*πατέρα*»; τότε πρέπει καὶ νὰ τοῦ μοιάσῃς· τὰ γνήσια παιδιά φέρουν ἐπάνω τους τὴ σφραγίδα τῆς μάνας καὶ τοῦ πατέρα ποῦ τὰ γέννησε. Πὼς νὰ σὲ ὀνομάσω Χριστιανό; Σὲ βλέπω νὰ κάνῃς πράγματα ποῦ ὄχι Χριστιανοί, ὄχι ἄνθρωποι, ἀλλ' οὔτε τὰ ζῶα δὲν κάνουν· κλωτσᾷς σὰν μουλᾶρι, πεισμώνεις σὰν γάιδαρος, δαγκάνῃς σὰν θηρίο· εἶσαι πονηρὸς σὰν ἀλεποῦ, ἄρπαγας σὰν λύκος, ἐπιθετικὸς σὰν γεράκι, αἰμοβόρος σὰν τίγρις, ἐκδικητικὸς σὰν καμήλα. Τὰ ζῶα ἔχουν ἕνα ἐλάττωμα τὸ καθένα, ἐσὺ τὰ μάζεψες ὅλα μαζί. Σοῦ ἀρμόζει τὸ ψαλμικὸ «*ἄνθρωπος ἐν τιμῇ ὧν οὐ συνῆκε, παρασυνεβλήθη τοῖς κτήνεσι τοῖς ἀνοήτοις καὶ ὁμοιώθη αὐτοῖς*» (Ψαλμ. 48,13,21).

Τὸ συμπέρασμα. Τὰ λόγια τῆς προσευχῆς σου, ἀγαπητέ, νὰ μὴν εἶνε κάλπικα νομίσματα· νὰ ἔννε γνήσια, νὰ ἔχουν **ἀντίκρουσμα ἀγιότητος**· μὴ καταντήσουν ξηρὸς τύπος. «Κοντὸς ψαλμὸς ἀλληλούια»· χίλια «*Πάτερ ἡμῶν*» νὰ λὲς, χίλιες λειτουργίες νὰ κάνῃς, δὲ σὲ σώζουν, ἂν δὲν ἔχῃς μέσα σου ἀγάπη στὸ Θεὸ καὶ τὸν πλησίον. Ἐάν δὲ ζῆς ὅπως θέλει ὁ Χριστός, ὅλοι οἱ ἅγιοι νὰ παρακαλοῦν, δὲν θὰ λάβῃς βοήθεια.

Εἶμαστε ἄθλιοι. Πὼς τολμᾶς καὶ λὲς τὸ Θεὸ «πατέρα», τὴν ὥρα ποῦ ἀτιμάζεται τὸ ὄνομά του κ' ἐσὺ ἀδιαφορεῖς; Ποιὸς ἀνέχετα νὰ ὑβρίζουν τὸν πατέρα του; πιστόλι βγάζει νὰ σκοτώσῃ. Κι ὁμως ἐμεῖς ἀνεχόμαστε νὰ βλαστημοῦν τὸ ὄνομα τοῦ Χριστοῦ καὶ τῆς Παναγίας. Λοιπὸν τί «*Πάτερ ἡμῶν*» λέμε καὶ τί φωνάζουμε τὴν Παναγία καὶ τοὺς ἀγίους νὰ βοηθήσουν; Τὸ κακὸ ἔχει πλέον κορυφωθῆ. Δὲ μᾶς σώζουν οὔτε συμμαχίες οὔτε ἑνωμένα ἔθνη οὔτε συνασπισμοί. **Τὸ ἀπόστημα ὠρίμασε**, θὰ μπῆ νυστέρι, σίδερο, φωτιά, καταστροφή! Κι αὐτὴ ἡ γῆ ποῦ πατοῦμε μᾶς ἔχει σιχαθῆ· μιὰ διαταγὴ περιμένει γιὰ ν' ἀνοίξῃ νὰ μᾶς καταπιῇ.

Ὁ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς διὰ πρεσβειῶν τῆς Θεοτόκου **ἄς ἐλεήσῃ ὅλους μας**· ἀμήν.

(†) **ἐπίσκοπος Αὐγουστῖνος**